

א-ליענה ברוך, בעלת תואר מאסטר בפילוסופיה מטעם אוניברסיטת בר-אילן, עוסקת בנושאי רוחניות ובייעוץ פילוסופי.

מותר האדם מן הבהמה

מהי באמת מערכת היחסים האידיאלית בין האדם והחיה? האם בעלי החיים ניתנו לאדם לעשות בהם כרצונו: להתעלל בהם, לצוד אותם ולאכלם, או שמא עלינו לשמור עליהם, לטפחם ולהתייחס אליהם כשותפים תורמים במרקם ששמו 'כדור הארץ'? מה אומרת התורה, מה פסק ביהמ"ש, ואיך זה קשור למחלות נפש?

הודו לה' כי טוב
כזכור לכולנו משבוע שעבר, 'דוגמן הבית' של חג ההודיה הוא תרנגול הודו, מצוייר בצבעים עליזים עם חיוך שובבי על המקור וכיתוב "גאבל גאבל" מתחתיו. אבל לא כולם הולכים שולל אחר הדימוי החמוד. לילך מאנימלי, למשל, מצילה תרנגולי הודו משחיטה בכל שנה בנובמבר, ונותנת להם בית חם ואוהב. גם אצלה הם הופכים לדוגמנים, אבל דוגמנים חיים שאיתם היא מסתובבת בגני ילדים ברחבי לוס אנג'לס, ומוכה ילדים רבים בשיעורי העשרה וידע בנושא חיות, ופיתוח חמלה. חובבת חיות מושבעת אחרת בקהילתנו היא קתרין מגו, 'אמא' של ג'אקס בן ה-6, כלבלב חמוד שאימצה מהשטר. ג'אקס

קתרין וג'אקס

חלה ועבר ניתוח בעמוד השדרה. רגליו האחוריות נותרו משותקות, והוא מתנייד בעזרת כיסא גלגלים מיוחד. ג'אקס זכה לשידרוג תדמיתי כ'גיבור-על' במוטג שמפתחת קתרין, "Wheel Power" אשר יכול לדמוי אנימציה של בעלי חיים שהפכו את המוגבלויות שלהם לכוחות-על. את הרווחים משיווק המוטג מייעדת קתרין לעמותה למימון ניתוחים דחופים עבור בעלי חיות מחמד שאינם יכולים למנום. ג'אקס וקתרין יתארחו בתחילת 2017 בתוכנית הטלוויזיה הידועה של 'הלוחש לכלבים' סזאר מילאן. לחיים טובים ולשלום. אז ננסה התרנגול

מטבעות במקום תרנגולות

באוקטובר האחרון עמדה קתרין במרכזו של עימות הנוגע לבעלי חיים, כאשר פנתה לבית כנסת בוואלי בבקשה לא לקיים את טקס הכפרות בשחיטת תרנגולים. (מנהג הכפרות, הנערך בבוקרו של ערב יום כיפור, נועד לכפר על חטאי האדם. תופסים תרנגול רגליו ומסובבים אותו מעל ראשו של כל יהודי, תוך בקשה שהתרנגול ילך למיתה, ותמורתו ילך האדם לדצק כלכלי.)

התרנגולות לפני ואחרי

או הכפרות בתקופתנו, הוא לרמיין... שכל מה שקורה לחיה למעשה היה צריך לקרות לאדם. בראותו את דמה נשפך, הוא ירגיש צער על מעשיו וישנה את דרכיו... התורה מחייבת אותנו לעשות את הקורבנות... מוצדק להרוג חיה כדי להביא את האדם קרוב לשליותו. אבל בעולם נטול אלוקים, חיים של ציפור לא פחות חשובים מחיי אדם. מה שמפתיע הוא כיצד אותם אנשים לא נותנים את אותה הוכחה שהם נותנים לתרנגולת, לעובר אנושי... בשלב זה, בעיה זו (היא) כפיית הרעיונות של צד אחד עד כדי כך שהוא שולל את חירותו של הצד השני... רוב הפעולות הללו צומחות משרשים אנטישמיים... אם לא נקום ונגן על זכותנו... האקטיביסטים המעוותים הללו לא יעצרו מלכפות את השקפותיהם על היבטים רבים של חיינו... למרות שהחוק מאפשר לנו לבצע את השחיטות, הוגשה (נגדנו) תביעה מלאה בשקרים והונאה... נעמדו איתן כדי להגן על זכות התיקון הראשון שלנו לקיים את חופש הדת שלנו תוך חשיפת טקטיקות רמאיים... שרוצים לכפות את דעותיהם המופרכות על החברה בכללותה. אני ממליץ לכל אחד מבני הקהילה היהודית שלנו לתמוך ולהגן על חופש הדת שלנו על ידי השתתפות בכפרות השנה, יותר מלעולם. צא החוצה להגן על עצמך, האומה שלך, הדת שלך.

כאמור, היולות השחיטות התקיימה במשך יומיים, כאשר התרנגולים המתים היו אמורים להיחשב לצדקה, אך במטבח בית הכנסת "ישבו" שלושה שקי אשפה מלאים עופות מתים, שהיו אמורים להיאסף בבוקר על ידי מחלקת הבריאות. הרב הודה שתקנות מחלקת החקלאות של ארה"ב אוסרות עליו לתרום עופות שנשחטו בבית הכנסת... אגב, לא כל בתי הכנסת שותפים להשקפתו הקיצונית של הרב, ויותר ויותר מקרב בתי הכנסת בעיקר אורתודוקסים ווא ספרדים, משתמשים בכסף במקום בעופות חיים. כזה הוא בית הכנסת 'צ'צ' של הקהילה האיראנית בבורלי הילס, שקיים אירוע כפרות עם כסף, ותרם את התמורה לצדקה. לא ברור מיהו שואב הרב את טיעונו, שכן אין חיוב לעשות כפרות בשחיטה. כפרות הוא מנהג שמצויין בתלמוד הבבלי עם צמחים, ובתלמוד הירושלמי אינו נוכר כלל. הרב פנחס זביחי טוען שאין למנהג

שורש בששת סדרי המשנה. גם הרמב"ם לא הזכיר את המנהג, ולכן התימנים אינם נוהגים כפרות כלל. בעקבות מחלוקות לשחיטת התרנגולים, פוסקים שונים (ביניהם הרשב"א, ר' יוסף קארו "שולחן ערוך", הרמב"ן ואחרים) שללו את המנהג, וביקשו להחליפו. הסיבות ההלכתיות היו אופיו האילי של הפולחן ודמיונו להקרבת קורבנות, שנאסרה מחורבן בית המקדש. בימינו מתנגדים למנהג ארגוני זכויות בעלי-חיים ורבנים כאחד, משום עבירה על איסור צער בעלי חיים. בתי כנסת רבים מנהיגים 'פדיון כפרות' - תרומה בקופות צדקה. הרב שלמה זלמן אויערבאך בשנותיו האחרונות היה מסובב עם מעות שמסר לאחר מכן כצדקה לעניים. הרב אדם פראנק טוען שאין הצדקה להכאב לחיות ו'להוציא שם רע ליהדות'. הרב חיים דוד הלוי התבטא: "ולמה צריכים אנו דווקא בערב היום הקדוש, להתאכזר על בעלי חיים, ללא כל צורך, ולטבוח בהם ללא רחמים, בשעה שאנו עומדים לבקש חיים על עצמנו מאת אלוקים חיים". גם הרב המקובל יצחק כדורי אמר בתשס"ב כי יש להעדיף תרומה לעניים עקב צער בעלי חיים, שהוא איסור מן התורה, ובעיית הכשרות. הרב שלמה אבינר הצטלם לקמפיין בנושא ואף פרסם מכתב: "אין כל סיבה להתאכזר אל התרנגול, שהרי איך עושים מצווה על ידי דבר שהוא לא טוב? כיוון שלא מדובר בחובה גמורה אלא במנהג, ולאור בעיות כשרות וצער בעלי חיים, ולאור דברי כל רבותינו שהובאו לעיל, יש להמליץ ולהעדיף לעשות כפרות על ידי כסף ולקיים מצווה גדולה לפרנס עניים. וכבר אמרו חז"ל 'צדקה תציל ממוות'". בישראל, בשנות ה-60 אסור חוץ בחוק לבצע שחיטה בלא פיקוח וטרינרי, וב-2007 הורשע לראשונה אדם על שחיטת תרנגולות לכפרות. ב-2011 התגייסו פוליטיקאים ורבנים בקריאה נרגשת: "הפסקים הראשונים של התורה מתארים איך נאסר על האדם לאכול בשר, ובכלל להיות אכזרי לבעלי חיים", אמר הרב מנחם פרום, "המנהג להחליף בערב יום כיפור את הדם - בדמים (בכסף), הוא מנהג שמקובל אצל הרבה יהודים... לאט לאט אנחנו נתקדם למציאות של אנושות מתוקנת, כמו שהיא

"הילולת השחיטות התקיימה במשך יומיים, כאשר התרנגולים המתים היו אמורים להיחשב לצדקה, אך במטבח בית הכנסת 'ישבו' שלושה שקי אשפה מלאים עופות מתים, שהיו אמורים להיאסף על ידי מחלקת התברואה..."

השקפת היהדות על בעלי חיים

היהדות נוקטת חסד כלפי בעלי החיים, והתנחיה הברורה לשמור על זכויותיהם הבסיסיות, מתוקף היותם ארונים במארג הבריאה. פרקי שירה הוא חיבור בן שישה פרקים המיוחס לדוד המלך ומכיל קטעי הלל אותם שרות כל הבריות בשבח הקב"ה. כל הקטעים הנם פסוקים מהתנ"ך, רובם מתהילים. שלושה מתוך ששת הפרקים, מושרים בפי בעלי החיים השונים. בבראשית פרק א' מיוחס הביטוי "נפש חיה" לבעלי חיים. בפרק ב' מיוחס הביטוי

ISAAC RENT-A-CAR

השכרת רנו

החל מ \$100- לשבוע

818-297-9592 סגור בשנת
VISIT US AT: ISAAC RENTACAR.COM

12501 BURBANK BLVD. #4 VALLEY VILLAGE, CA 91607 (CORNER OF WHITSETT)

LINA INSURANCE SERVICES
מס' רישיון: 0H78628

סוכנות הביטוח מס' 1 בקליפורניה

WE OFFER DMV SERVICES FOR REGISTRATION ONLY
ביטוחים לרשיון נהיגה בינלאומי ורשיונות נהיגה קליפורניים שפג

- מתחייבים למחיר הנמוך ביותר
- ניסוי חידי בטלפון
- החזר נספי מלא
- AUTOMOBILE
- MOTORCYCLE
- HOMEOWNERS
- COMMERCIAL
- EARTHQUAKE

ביטוחי חיים ותכניות פנסיה הכי זול

ביטוח רכב החל מ-\$19 לחודש הכי זול

ביטוח קבלנים GENERAL LIABILITY החל מ-\$1000 לשנה הכי זול

אנו שמחים להודיע לקהל הרכב על שרות חדש במשרדינו
ביטוחי חיים ותוכניות פנסיה

שירות אדיב מועיל 20 שנות
818-505-0202 לניה
LINA@LINAINSURANCE.COM, WWW.LINAINSURANCE.COM

החל מ \$14 ליום המחירים הכי זולים בעיר

ללא הגבלת מייל 7 ימים בשבוע איסוף משדה התעופה

השכרת רכבים חדשים | משומשים

אפשרות להשכרת טויוטה פריוס במחירים הזולים בעיר

310.621.7992

\$20 ליום להשכרת רכבים חדשים 2013

← "נפש חיה" לאדם. כלומר, כבר בפרק השני של ספר בראשית, התורה קובעת כי גם האדם וגם החיה הם יצור בעל נפש. אגב, על פי הכתוב בבראשית ב', אדם הראשון הוא שנתן שמות לבעלי החיים. פרשת נוח: בבראשית פרק ו', אלוהים, שמחליט למחות במבול את כל העולם, מורה לנוח על בניית התיבה. האדם והחי נכללים ביחד בהגדרה "כל בשר אשר בו רוח חיים", והקב"ה מבקש לשמר זוג מכל מין, על מנת שתהיה לו המשכיות, האדם והחי בתיבה גם יאכלו את אותו מזון, לא מדובר כאן על החיות בתור מזונו של האדם.

יחסם של אבות האומה לבעלי החיים: כאשר שלח אברהם אבינו את עבדו אליעזר לחפש אשה לבנו יצחק. התפלל העבד לסימן מה, שהנערה שמכדה יבקש לשתות, תציע להשקות גם את גמליו. ואמנם, רבקה מתנהגת בדיוק כך, ואף מגדילה עשות בדאגתה לגמלים. על פי המסופר בשמות רבה ב', הן משה רבנו והן דוד המלך, נבחרו ע"י הקב"ה להנהיג את עמו בהסתמך על דרכם מלאת החמלה לרעות את הצאן.

'צער בעלי חיים' הינו איסור ביהדות על התעללות בבעל חיים או פגיעה בו שלא לצורך. הנושא מופיע חמש פעמים במקרא, ושלושים פעמים בתלמוד. לא זו בלבד שאסור לצער בעלי חיים, אלא חובה על כל יהודי למנוע מהם צער, כאב וסבל. אמנם כאשר ישנה התנגשות בין צורכי האדם לבעלי החיים, צורכי האדם קודמים, אך ציעור החיה לחינם, נאסר. כשמתור לאדם לצער חיה לצורכיו, עליו לעשות זאת במידה המינימלית, ובניסיון להפחית את סבלה.

אמרה הגמרא במסכת גיטין שאסור לאדם לטעום כלום ממאכליו עד שיתן אוכל לבהמתו.

'ונתתי עשב בשדך לבהמתך, ואכלת ושבעת' (דברים י"א פס' ט"ו). "עשב... לבהמתך" בא לפני "ואכלת ושבעת". הפסוק הזה כלול בקריאת "שמע", והופעתו בתפילה כה חשובה מעידה על המשמעות הרבה שייחסה מורשת ישראל למתן חס והגון לבעלי חיים.

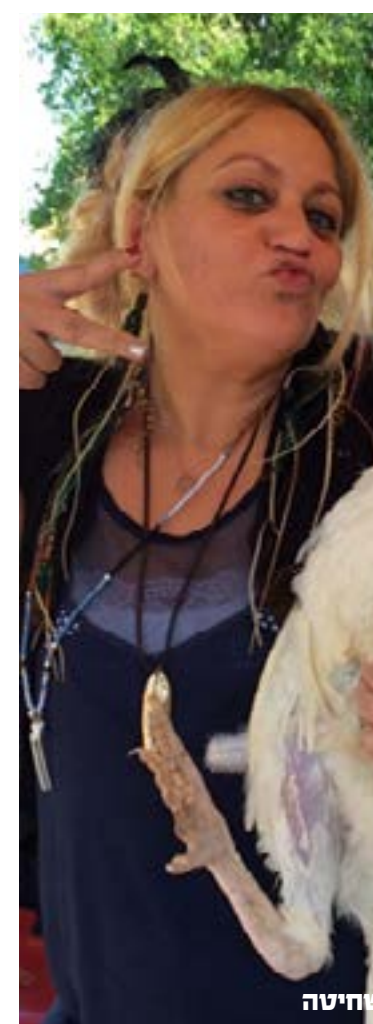
"ודע צדיק נפש בהמתו, ורחמי רשעים אכזרי" (משלי י"ב פס' י). אחת מתכונות הצדיק היא הבנה לנפש הבהמה האילמת אשר תחת חסותו.

"פי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו ותדלת מעוב לו, עזב מעזב עמו ושמות, כ"ג, ה')

ילדי הנו במפגש עם תרנגול הוודו של לילך

לילך מ'אנימלי' עם תרנגול הודו שהצילה משחיטה

האיסור הגורף לסרס או אפילו לעקר בשתייה, חל גם על אדם וגם על כל בהמה, חיה ועוף, טמאים וטהורים, בארץ ישראל ומחוצה לה.

מצוות המונעות צער בעלי חיים: איבר מן החי (גם אחת משבע מצוות בני נח), פריקה (עפ"י הרמב"ם אפילו בשבת), שילוח הקן, שחיטה (מחוייבת להתבצע ברחמים ובמינימום צער לחיה), לא תחסום שור בדישו, לא תחרוש בשור ובהמור יחדיו, שבת (איסור מחמור): בעשרת הדיברות, היתר חליבה בשבת ע"י גוי.

הצמחונות כמצב אידיאלי

הספר "חזון הצמחונות והשלום מבחינה תורנית" הוא אסופת מאמרים מאת הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל (ובהם דיון מעמיק בסוגיית הצמחונות והיחס הנאות כלפי בעלי חיים. הרב קוק היה צמחוני מגיל עשר. החיבור פותח בכך שלאדם הראשון לא הותר לאכול בשר אלא רק צומח (בראשית א' כ"ט-ל), וזה המצב האידיאלי. כאשר התורה מתירה לאכול בשר, היא מכנה אותו "בשר תאוה" (דברים יב כ). אכילת בשר הותרה לאדם רק לאחר המבול (בראשית ט', פסוק ג'), והיא מציאות של 'אין ברירה' בשל מצבו המוסרי היורד של העולם בתקופת המבול. התורה מסתייגת מאכילת בשר והמצוות הקשורות לאכילת בעלי חיים, קשורות להסתייגות זו ונועדו למנוע מבני האדם לנצלם, ולגרום לאדם להתבייש ברציחתם. מצבו המוסרי היורד של העולם עדיין תקף היום, אולם בעתיד, בתקופה המתקדמת של אחרית הימים, הוא ישתפר לאין ערוך, ובני האדם לא יצטרכו לאכול בשר. במקביל להפסקת אכילת הבשר כל העולם יתקדם ובעלי החיים יתעלו ויהיו בעלי שכל, דיבור ובחירה כבני האדם. דברים אלו מבוססים על דברי המקובלים, ובפרט האר"י. בבית המקדש השלישי הקורבן היחיד יהיה המנחה, שהיא סולת בלולה בשמן.

"המנהג להחליף בערב יום כיפור את הדם בכסף, מקובל אצל הרבה יהודים... לאט לאט נתקדם למציאות של אנושות מתוקנת, כמו שהיתה בתחילתה, שבה האדם לא מצער את בעלי החיים אלא חי איתם בשלום."

הדם הוא הנפש

הקומיקאית אלן דג'נרס סיפרה על החלטה להפוך לטבעונית: "בעולמנו המתועש, הביקוש לבשר עצום וחיבים לספק אותו במהירות, או אין דבר כזה, פרה שמחה שמתה בשלווה. כל החיות חוות כאב, טיפול רע ותנאי סביבה גרועים, הן מופרצות באנטיביוטיקה, ואנחנו מכניסים אלינו לגוף משהו שמלא בפרח, חרדה, כאב, כל האנרגיה הזו... אין מצב שזה לא יהיה בתוכך איכשהו...". אלן סיפרה שבעבר היתה יותר חרדתית ועצובה, ומאו שעברה לטבעונות, היא שמחה יותר ובריאה יותר.

היא צודקת. על פי היהדות "הדם הוא הנפש", ומה שאנו אוכלים הופך לחלק מאיתנו. אולי זו הסיבה שרבים כל כך הילדים עם הפרעות קשב וריכוז, ומבוגרים עם חרדה ודכאון יותר מאי פעם, ואולי אפילו גברים נשויים יותר, בגלל ההורמונים המזורקים לחיות. תחשבו על זה...